

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolvasó szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Dr. Thaly Kálmán.

A tántoríthatlan hazaszeretettel párosult nagy politikai tudás, a megingathatlan jellemzilárdság, a haza jóvoltáért minden erővel és minden időben küzdelemre kész öntudatos törekvések, kiváló irodalmi készség és történetirői hűség példányképét: Thaly Kálmánt ünnepli ma Debrecen város közönsége.

Férfi korának delelőjén, huszonöt évvel ezelőtt jött el hozzánk először megtanítani bennünket a hazaszeretetet ama igéire, amely hazaszeretnek tüze ott égett ugyan mindenha valamennyi választójának szívében, de amelynek parazsát az ő meggyőző erejű ékesszólása lobbantotta lángra, valahányszor csak szunyadozni kezdett az s amely hazaszeretet megnyilatkozásainak az ő tanításai adtak irányt kétséges időkben, rámutatva arra a helyes utra, amelyen a haza jóvoltáért, mindegyre közelebb jutottunk hazaszerető lelkünkkel megálmodott s egykor bizonyára valósággá váló szent céljaink felé.

Negyedszázadévvál ezelőtt üdvözöltük először Thaly Kálmánt kitörő lelkesedéssel városunk ősi falai között.

Huszonöt év!

Iramló perc a végtelenség időmérőjén, de hosszú idő egy emberöltő számításában. — És most negyedszázadév határkövénel íme minden kétséget kizárólag megállapíthatjuk, hogy Thaly Kálmán e hosszú idők alatt mit sem változott.

Férfi korának delelőjén, huszonöt évvel ezelőtt olyan csodásan nagy volt már az ő politikai érettsége, mint most, — akkor tanulhattak volna tőle bölcs mérsékletet az öregek, — s íme most mikor fehérre váló hajfürtökkel megjelenik a mi elismerésünk, nagyrabecsülésünk és rajongó szeretetünk szerény, de mélyen meghajolt lobogói előtt, szívében a hazaszeretnek ugyanazon ifjonti tüze ég, mint huszonöt évvel ezelőtt.

Nem változott ő semmit. De változtak a viszonyok. Változtak az ő kiváló közreműködése, kitartó munkássága révén. Történetírásunk

gazdagodott az ő klasszikus alkotásaival, első sorban és kiválóképpen hozzájárult politikai viszonyaink kedvező kialakulásához segyenesen az ő fáradhatlan buzgóságának köszönhető, hogy az ország összes harangjának imádkozó hangjai, millió és millió szív együtt dobbanása szent pillanatai mellett, magyar földben pihen immáron ezen ország legnagyobb, legmagyarabb vitézlő fejedelme: II. Rákóczi Ferenc.

Ha semmi más eredménye nem lenne a Thaly Kálmán dicsőségesen fényes pályafutásának csak II. Rákóczi Ferenc hamvának hazai rögök közé hozatala, ez is elég lenne ahhoz, hogy hallhatatlan legyen az ő neve minden magyar ember előtt.

És lehetnek bármilyen nagyok a mostani, az ő tiszteletére rendezett ünnepek méretei, Debrecen polgárainak ünnepe csak egy szál babér levél marad ama koszorúhoz, amelyet ő az egész Magyarország részéről méltán megérdemelt.

Szathmáry Zoltán.

Töltsétek szinig. . . .

Irta: Thaly Kálmán.

(Megjelent 1857-ben a Sárosy Gyula által szerkesztett Az én albumom c. ünnepi díszalbumomban.)

Töltsétek szinig azt a poharat!
Az idő ugys eljárt egyaránt:
A kancsó mellett, a barát-cellában,
Hulló csillagként, gyors szélvész gyanánt
Az óra kong és muló hangjai
Az enyészet hatalmát hirdetik...
Éljünk, élvezzük a boldog jelent —
Meg nem számlálva kurta perceit!

A kandallóban nyájas tűz lobog,
Jerj édes nőm, éleszd a lángokat!
Meleg szobám, hön ölelő karod,
S a szerető szív üdvöt, nyugtot ad;
Jer hadd érintse keblem kebledet,
Hő dobbanását hadd érezze itt...
Éljünk, élvezzük a boldog jelent —
Meg nem számlálva kurta perceit!

Vad fergeteg dul; hideg téli éj;
A hajlongó fák széltől rengenek...
Hab, a halálfagy... szítsad a parázst.
Legyen szív és tűz egyaránt meleg!
S míg a vihar zenéjét hallgatom:
Csokolja szám nőm édes ajkait...

Éljünk, élvezzük a boldog jelent —
Meg nem számlálva kurta perceit!

A láng ugy is kialszik, elhaland —
A szív oly néma, — oly halkán dobog:
Miként az inga ha megállni készül...
Egy vágya él: meghalni hagyjatok!
— Hová tévedtél ábrándozó lélek?
Lám a merengés milyen messze vitt!...
Éljünk, élvezzük a boldog jelent —
Meg nem számlálva kurta perceit!

Zörgetnek ott künn... jöjj be jó utas!
Kisded hajlékom s kitért keblem vár,
S hogy felhevülvén kedvre is derülj:
Habzó borával im e tölt pohár!
És míg kiürül pohár és kebel,
Nőm az alatt feltálat, megterít...
Éljünk, élvezzük a boldog jelent —
Meg nem számlálva kurta perceit!

Töltsétek szinig azt a poharat!
Holnap — ki tudja — tán más tölti meg?
És sirunk fölött iszik áldomást...
Sirunk fölött... nem reszket szívetek?
Az óra kong: a gyors idő le jár,
Gyönyört fájdalomt egyként elrepit...
Éljünk, élvezzük a boldog jelent —
Meg nem számlálva kurta perceit!

Thaly Kálmán életéből.

— A „Debreczen“ eredeti tárcája. —

Dr. Thaly Kálmán, Debrecen város első kerületének országos képviselője, történettudós és politikus született Csépen (Komárommegye) 1839. január 3-án. Tanulmányait otthon kezdte, majd Pozsonyban és Pápan folytatta. 1856-ban Budapesten az ev. ref. theologiai intézetbe iratkozott be s később a magyar királyi tudomány egyetemen bölcsészeti és jogi előadásokat hallgatott. 1860-ban a Pesti Napló munkatársa lett s e lapnál dolgozott négy éven keresztül, amikor is a budapesti ref. egyház presbiteriuma a főgimnázium magyar irodalmi tanszékére tanárnak választotta meg 1869-ben, a tanárságot a honvédelmi minisztérium osztálytanácsosi állásával cserélte fel, hol is a honvédség szervezésében s különösen a katonai műnyelv megállapításában ernyedetlenül közreműködött. 1875 végén azonban ezen állásától politikai és egészségi okokból megválva, Pozsonyba költözött s történelmi tanulmányainak élt kizárólag.

1878-ban a budapesti Ferenc városi kerület országos képviselőjévé választotta a függetlenségi és 48-as párti programmal, 1881. év óta pedig állandóan Debreczen sz.

Halász Nándor

ékszerész ajánlja dus raktárát ékszer-, arany- és ezüst-árak, valamint legpontosabban szabályozott arany- és ezüst-órákban. DEBRECZEN, Piac-utca 24. szám. Fehérlő-szálloda épület. 263

A cselédtörvény vitája.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 25.

A folyosón Josipovich miniszter beszélget függetlenségi képviselőkkel a horvát kérdéstről. Az interpellációs könyv felolvasása némi feltűnést kelt, mert hét interpelláció van bejegyezve. Ezért elhatározzák, hogy már egy óraker délben áttérnek az interpellációkra.

Napirenden a cselédtörvény általános vitája van.

Nagy György a cselédtörvény javaslat első szónoka. Szükségesnek tartja a gazda és a cseléd közötti jogviszony szabályozását. Nem ért egyet sem Buday Barnával, sem Okolicsányi aniszociális felfogásával. Magának a törvényjavaslatnak az előterjesztését nem találja időszerűnek, mert a nemzet a képviselőháztól most más feladatok megoldását várja és mert előbb a gazdaosztályt kellett volna előkészíteni progresszív földadóval és más helyes reformokkal. Hibáztatja, hogy a törvény megszorító intézkedései a nagybirtokosok javára szolgálnak. Kiemeli, hogy a függetlenségi párt hű segítői a kisgazdák és ezeket az elemeket a hatvanhetes pártok soha nem fogják megszerezni. Hiszi, hogy a cselédek is hasonlóképpen és függetlenül fognak felépülni. Majd a részleteknél gyakran fog hivatkozni Irányi Dániel tiszta függetlenségi és demokrata álláspontjára. Általános-ágban elfogadja a javaslatot.

Buza Barna elfogadja a javaslatot, helyesnek és üdvösnek tartja, csak azt véli vitathatónak, hogy időszerű-e. Am ez a dolog már túlhaladott. Polemizál Bródy Ernővel és azokkal, akik szerint a javaslat a demokrata függetlenségi elvekkel ellentézik. Ők lefoglalják maguknak a demokrácia várát az ösökkkel együtt.

Bródy Ernő: Gyere be te is.

Buza Barna: A demokraták egészen lefoglalják maguknak Irányi Dániel emléket is.

Bródy Ernő: Foglald le te is. (Derültség.)

Buza Barna kijelenti, hogy ez a törvény egyenesen megfelel Irányi Dániel szellemének. A javaslatot elfogadja.

Bródy Ernő személyes megtámadtatás címén kér szót. Buza Barna úgy tüntette fel, mintha Irányi Dániel a becsületsértések apostola lett volna. Tiltakozik az ellen, mintha ő Irányi Dániel emlékét a maga érdekei számára használta — volna föl. A demokráciát sem akarja a magának lefoglalni, csak örül annak, ha itt ilyen felszólalások is hangzanak el. Irányi Dániel az ilyen gazdák, aki a cselédgyerekekkel rosszul bánik, törvényileg akarta eltüntetni a gyerektartását. (Derültség.)

Buza Barna félreértett szavainak helyreigazítása céljából szólal fel.

Elnök az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után.

Hodzsza Milán: A sztrájk egy szükséges rossz és sohasem igazságok eredménye. Az egész történelem osztályharcokon alapszik. A sztrájk és osztályharc a kultura eredménye. Tudja ugyan jól, hogy a magyar képviselők gyűlölik az igazságot, tulajdonképpen pedig azt a kulturális irányt gyűlölik, amelynek eredményei az osztályharcok. A tömegsztrájk nem incidens lesz. hanem veszedelmesebb torradalom, mint akármelyik más a történelemben. Szeméretetve az államtitkár a szociáldemokratáknak, hogy nem hazafiasak és nem kívánják a nemzeti hadsereget. Nem szabad összehasonlítani a magyarországi szociáldemokraták nemzetiségi politikáját más országbeliekével. Hiába hoznak itt törvényeket a kivándorlás ellen. Sajnos, mi alsóbb néposztályok veszünk legtöbbet. A baj az, hogy nem találhatunk okos szociális politikát. Darányinak 1892. évi II. törvényeikre éppen megkettőztette a kivándorlók számát. A társadalmat nem mindenkor egy osztálynak kell képviselnie.

Eitner Zsigmond: Bokányiék jöjjenek.

Hodzsza Milán: Igen Bokányiék. Minden ország legyen itt képviselve, aki ebben az országban dolgozik. Ahol a gentry ragaszkodik uralmához, ott a legradikálisabb szociáldemokrata pártok keletkeznek. Arra kéri a földművelésügyi minisztert, szeresse jobban a minisztériuma és a koalíció renoiméját és vonja vissza a javaslatot.

Hellebronth Géza a javaslatot elfogadja és kijelenti, hogy a szociálisták elégedetlenségének nincs alapja.

kir. város I. politikai kerületét képviseli, a hol minden választásnál óriási szótöbbséggel választották meg Debreczen hazafias polgárai.

Az országgyűlésnek különösen hadügyi, oktatásügyi és közművelődési vitáiban vett tevékeny részt, de általában ott találtuk minden hazafias kérdésnél az ő ékesszólását és nagy tudását, melyeknek a parlamenti életben mindenkor sulya van.

Az ezredév emlékére emelt országos hét emlékoszlop felállítását a törvényhozás az ő indítványára fogadta el egyhangulag s azoknak helyét, műformáit stb. mint országos biztos ő jelölte ki.

Az ezredéves történelmi kiállítás szervezésében tevékeny részt vett s annak egyik alelnöke volt. — A millenium alkalmából a kolozsvári egyetem által a bölcséleti tudományok disz doktorává választott.

Az országos függetlenségi és 48-as pártnak régi idő óta másodelnöke s az országos véderő-bizottságnak is hosszú időn keresztül tagja volt.

Első szépirodalmi kísérlete a *Bujdosó lélek* című műve volt, mely 1855-ben jelent meg s ezt elbeszéléseinek s lírai költeményeinek hosszú sora követte. (Egyik első időkből való költeményét lapunk mai tárcarovatában közöljük.)

Ez időből való elbeszélő és költeményes kötetek a következők: *Ne bántsd a magyart* (1857) *Zengő Liget* (1859) *Kárpáti kürt* (1860) *Székely kürt* (1861) *Szabadság hajnala* (1861).

Még ez időben foglalkozott történelmi kérdésekkel, nemcsak költészeti, hanem tudományos szempontból is. Így 1860-ban az *Obudai Fejéregyház, mint Arpad temetkezési helyéről* írott tudománya jelent meg. 1862-ben a Vargyassy Dániel család irattárában levő kéziratok után *Történelmi kalászkok* címen oklevélgyűjteményt szerkeszt.

Ezután kezd foglalkozni a Rákóczi korával, amelynek történetírása egyenesen az ő nevéhez fűződik. Megjelent munkái II. Rákóczi Ferenc emlékiratai (1866) Rákóczytár (1864—1866) Késmárki Tökölly Imre naplói (1868) II. Rákóczy Ferenc levéltára (1873) Történelmi naplók, Boeskey leveles könyve, Tökölly Imre fejedelem leveles könyve, Bottyán János (1865) A nagy-szombati harc (1869) Ocskay László (1880) Dunántúli hadjárat (1880) Az 1683 táborozás történetéhez (1883) II. Rákóczy Ferenc ifjúsága (1881) Kosztolányi Jávorka Ádám (1888) Rákóczy emlékek Törökországban (1893).

Városháza és vármegye.

A virilizmus ellen. Nagyvárad törvényhatósága érdekes átiratot küldött hozzánk pártolás végett, a virilizmus eltörlését kérve a közgyűléstől. A terjedelmes munkalapot, melynek Lukács Ödön a szerzője, e héten tárgyalja a tanács.

A cserebogarak. Könyves Tóth Mihály dr. mezőrendőrkapitány a tanáchoz küldött jelentésében beszámol a cserebogarak pusztításáról, elmondván, hogy az áprilisi hideg időjárás s az erre minden átmenet nélkül jött hőség nagy pusztítást tett a cserebogarakban s mivel az irtás munkáját lelkiismeretesen fogatosították, a cserebogarak nem okoztak nagyobb károkat a kertekben.

Gázgyári munkások nyugbéré. A város világitási bizottsága tegnap szándékozott befejezni a gázgyári munkások nyugbér-szabályzati tervezetének tárgyalását. A bizottság ülése azonban közbejött akadályok miatt a jövő hétre maradt.

Thaly Kálmán Debreczenben.

Megérkezés, fogadtatás.

Az ünneplő város.

— május 26.

(Saját tudósítónktól.) Debreczen szabad királyi város közönsége nagy ünnepet ül ma. Ünnepli a magyar közéleti férfiak egyik legkitűnőbbjét, a magyar tudományos élet egyik első díszét, e városnak negyedszázadon át volt kitűnő képviselőjét Thaly Kálmánt, kit a lelkesedésnek mámorával fogadott tegnap falai közé a város.

A házak már kora délután lobogódíszoltak. Az ablakok virágoktól pompáztak, több helyen ki is voltak világítva. Általában idegen előtt is nyilvánvalóvá lehetett minden jelből, hogy e város most ünnepre készül.

De beszéljenek az ünnep előnapján tör-

Rodostó és a bujdosók sirjai (1889). Régi magyar vitézi énekek stb.

Ő szerkesztette a *Századok* c. történelmi folyóiratot 1875-ig s irt valamennyi folyóiratba.

A M. Tud. Akadémia 1864. jan. 20-án levelező, 1880. május 20-án pedig pedig rendes tagjává választotta s az Akadémia történelmi bizottságainak évről-évről tagjává választják mindmáig.

Elnöke a pozsonyi Toldy-körnek, tagja a milánói és torinói kir. tud. akadémiának.

Ő felsége a király a Lipót-rend keresztjével tüntette ki, de tulajdonosa a török császári Medside rendnek, az olasz királyi Lázár- és San Maurinó rend lovagkeresztjének.

Tagja volt a vezérlőbizottságnak s mint ilyen nagy része volt a politikai helyzet előnyös változásában.

Működésének fényes pályafutásának koronája volt II. Rákóczy Ferenc és társai hamvainak hazahozatala, a mely alkalomból az ország összes törvényhatóságai ünnepelték s számos megyei és városi törvényhatóság diszpolgárává választotta, lelkes küldöttsége által üdvözöltette.

Kartelen kívüli parkettgyár és gőzfűrész

STEINER és FRANKEL Kolozsvár pályaudvar.

368

tént részletek maguk. Ezekről tudósítónk az alábbi jelentést adja:

Fogadtatás a pályaudvaron.

Hat óra 50 perckor robgott be a budapesti gyorsvonat. A Perronon a tűzoltóság tartott kitűnő rendet. Szikszay és Public főparancsnokok vezénylete mellett. Mikor az egyik elsőosztályú kocsijánál a Thaly méltóságos alakja láthatóvá lett, harsány és szűnni nem akaró éljenvihar zúgott fel.

A fogadtatásra összegyűlt nagy közönség első sorában Weszprémy főispán, Kovács polgármestert, Kovács alispán s más előkelőségek foglaltak helyet.

Thaly, kivel együtt jöttek Papp Elek és Szabó Kálmán képviselők is, kezet fogott velük s erre az egész Perron közönsége bevonult a II. osztályú váróterembe. — Itt Kovács József polgármester a következő üdvözlő beszédet mondta:

A polgármester beszéde.

Méltóságos Uram, szeretett és tisztelt képviselőnk, kedves polgártársunk!

Huszonöt év óta mindig ünnep volt nekünk, ha ideérkeztlél közénk. Előbb kevesebben, majd mindig többen üdvözöltünk, míg végre ma már az egész város siet örömmel önnepelésekre. Tisztelünk s üdvözlünk, mint képviselőnket, mint diszpolgárunkat. Huszonöt év előtti s mai tisztelődünk ugyanegy forrásból fakad, az irántad való mélyes tisztelet érzéséből; mégis mintha melegebb, mintha bensőbb s átértettebb volna e mai ünnepe. Nyilvánvalóan az az oka ennek, hogy Te csak a legutóbbi időben is oly fényes eredményeket értél el, amelyek szeretetünket a lehető legmagasabbra fokozzák.

A régi római időkben a győzedelmes hadvezéreket triumfussal ünnepelték megtérőkkor. Mi is ezzel kívánunk fogadni téged. Rászolgált, megérdemelt azt az elmúlt 25 év alatt, hogy csatázva, később békét csinálva, ma oly kormány áll az ország élén, mely a te elveidet akarja valóra váltani. Hosszu életet, sok évtizedes fáradozást szenteltél annak, hogy felkutatás dícsősége nagyfejedelmünknek, Rákócziának a sírját, hogy visszahonosítható a nagy fejedelmet. Ezekért az eredményekért üdvözlöl téged, szeretett képviselőnk, hű városod lelkes közönsége ma, amidőn látogatásokkal általános örömet okoztal nekünk. Üdvözlöm a veled jött képviselő urakat. A város közönsége nevében, igaz szívvel mondom: Hozott Isten!

Thaly Kálmán az üdvözlő beszédre így felelt:

Thaly Kálmán válasza.

— Valóban negyedszázada mult el annak, hogy én szívem érzését is követve, de kötelességem szerint is gyakran ellátogatok ide Debrecenbe, az Alföld szívébe. Mindig nagy szeretettel jöttem, s e nagy szeretet mindig visszavonva találtam. Sok boros, zivataros időt átélve, sokszor már-már lakadozni éreztem tettvágyamat. Ilyenkor mindig ide jöttem, az igazi magyar erőforrás középpontjához, hogy lelkesedést s kitartást merítsek a ti rendíthetetlen hazafiaságtokból. S vittem is magammal mindig lelkesedést.

Mikor először küldetek föl képviselőnek, akkor nehéz idők jártak felettünk. És akkor is őszinte szívet, mely meggyőződést hoztam ide s ezeket ki is fejeztem. A tiszta meggyőződés a legjobb s legegyszerűbb út, mert a szívekhez vezet. Debrecen szívei is oly egyenesek, mint az enyém, ezért értesük meg olyan mélyen egymást.

A mai ünnep ritka ünnep. Ha végigtekintek az országban, alig lelem két-három párját. A nagy Apponyit tavaly ünnepelték hasonló címen Jászberényben, s a függetlenségi eszme egyik Matuzsálemét, Madarász József bátyánkat még előbb Sárkeresztúron. Ez a harmadik. Nagy büszkeség az nekem,

hogy e város közönsége megelégedését lelta az én becsületes törekvéseimben. A huszonöt év előtt vallott programhoz, nyílt homlok-kal merem mondani, hű maradtam. Más programot nem is tudok adni. Mindig a magyar függetlenséget akartam előbbre vinni.

Rákóczy: ő a magyar függetlenség ideálja. Kossuth Lajos is úgy tisztelte őt, hogy arcképét halála napjáig ágya felett őrizte. Nálánál többet senkisémet áldozott a hazáért. Eszköz voltam a gondviselés kezében, megérhettem, csekély erőmmel elő is segítettem azt, hogy a magyar nemzet egész Európának imponáló elégtételt adhatott az osztrák által meggyalázott fejedelmi emlékeknek. E tényemmel is a függetlenségi eszmének szolgáltam, mert a Rákóczy eszméi, a Kossuth eszméi is.

Azt mondtad t. barátom, beszéded egy helyén: a te elveid. Hadd javítsam ki: mindnyájunk elvei. Hiszen ma Debrecenben nincs számottevő ember, aki ne volna hűve a függetlenségi állameszmének. Már az 1882 május 10-iki választás előtti programbeszédemben mondtam, hogy én ezért az eszméért élek-halok. Én hű maradtam hozzá, de hívek maradtak választóim is, akik válogathattak volna nálamnál különb emberek között is (Felkiáltások: Lehetetlen volt!), de mindig ragaszkodtak hozzám. Ezért jövök én nagy büszkeséggel e város falai közé, hogy a függetlenségi eszméhez való kitartást ünnepeljük. S ha engem ünnepelnek most a választóim, én meg ünnepelem őket; van jogom ehhez nekem is. — Koporsómzártáig a legmelegebb hálával viseltem irántuk e megtiszteltetésért.

Voltak nehezebb idők, midőn e város egyébb kerületeiben armánnyal más pártállásnak győztek. Szeretettel emlékszem vissza, mikor azzal tiszteltek meg, hogy ezt mondták szerte felőlem: Thaly Kálmán most nemcsak az I. kerületet, hanem egész Debrecen városát képviseli.

A politika az exigenciák tudománya. Békét csináltam, sokaknak ez nem tetszett. Pedig, ha meg nem csinálom azt, Rákóczy Ferenc hamvai ma nincsenek itthon. Összefügtek akkor nagyon a dolgok s a hamvak hazahozatalával is egy nagy célt értünk el. A marche triumphal, ahogy a franciák mondták, a magyar függetlenségi eszme teljes diadalát jelentette. A békeszerzés nagy eredménye: a legrégebb európai dinasztia feje meghajtotta lobogóját Rákóczy fejedelem emléke előtt.

Melegen köszönöm a választók ragaszkodását. Mások bővebben fogok nyilatkozni mindenről. Kérek mindenkit, tiszteljenek meg azzal a barátsággal, melegséggel és őszinteséggel, melyre én 25 év óta legalább rászolgáltni iparkodtam. Fekete fűtőkkel jöttem először ide, ősz hajjal, megtörtén jövök most, de büszkeségem, hogy e város polgárságának szolgálatában, tehát becsületben öszültem meg. (Hosszantartó éljenzés.)

A bevonulás.

A pályaudvar előtti téren állott a diszbandérium. Köröskörül, amerre a szem el láthatott, beláthatatlan nagy embertömegek. Thaly Kálmán a polgármesterrel együtt az ötös fogaton indult befelé a városba. Az ötösfogat előtt Medgyaszay Miklós lovagolt, vivén a diszbandérium gyönyörű zászlaját. Mögötte fehér paripán Gereby Pál, majd még négy banderista, mindannyian a város színében. A kocsij mögött még öt banderista.

Gyönyörű látványt nyújtott a menet. A főutca két oldalán mintegy tizezer főnyi tömeg hullámozott. A házak ablakai mind megteltek érdeklődőkkel. Mikor egy-egy éljen fölhangozott, nyomán az egész tömeg levegőt reszkettető éljenriadalma következett.

A menet legelején lovasrendőrök tartották fenn a rendet. Mögöttük az összes debreceni dalegyletek vitték zászlajukat. — Ezután jött a bandérium, az ötös fogat, a hosszú kocsisor s az ünneplő közönség.

Nyolc óra elmúlt, mire a menet a Péterfia-utcára ért. Itt Thaly a közönség lelkes éljenzése közben bevonult Bekényi Péter barátja házához, hol ittléte alatt állandóan tartózkodni fog. A közönség még percekig ott maradt s éljenezett.

Bakonyi Samu távirata.

Bakonyi Samu dr. szeretett képviselőnk táviratban értesít bennünket, hogy négy hét óta tartó komoly betegsége miatt, bármily súlyosan és fájdalmasan esik is neki, nem jöhet le Debrecenbe. Lélekben ő is itt van az örömmünnepen s csapásként érzi azt a bánatot, hogy nem lehet személyesen is közöztünk.

Teljes tanácsülés.

A városi tanács tegnap délelőtt teljes ülést tartott, melyen Weszprémy Zoltán főispán elnökléte mellett a Thaly-ünnepek részletei dolgában intézkedett. A tanács egyhangú lelkesedéssel tette magáévá az előkészítő bizottság egész munkáját, mely az ünneplés részleteire vonatkozik. A Thaly-alapítvány ügyében a jog- és pénzügyi bizottság álláspontját fogadta el: a mai közgyűlésen tehát csupán a 40,000 korona megszavazásáról lesz szó, de semmi részletkérdésről.

A diszközgyűlés, melynek meghívóját tegnap közöltük, ma délelőtt fél tizenegy órakor kezdődik. A mai program többi részét már több ízben ismertettük.

A tanács azt is elhatározta, hogy a fogadtatáson, de egyáltalán a Thaly-ünnepek minden mozzanatánál lehetőleg testületileg fog megjelenni.

Rákosi Viktor Thalyhoz.

Rákosi Viktor a következő levelet intézte Thaly Kálmánhoz:

Kedves Kálmán bátyám!

Agyban, párnák közt fekszem, betegem s gondolataimnak fekete madarai napsütötte tájakon kalandoznak, ott hol vasárnap Magyarország legboldogabb emberét ünneplik: Tégedet. Vagy nem méltán nevezhető-e a legboldogabb embernek az, a kinek legszebb álma valóra vált? Nem a legboldogabb ember-e az, a ki életének munkáját egy oly tettel koronázza meg, mely ennek az életnek és ennek a munkának egyaránt célja vala? Mióta a nagy Pán meghalt s a halhatatlan Istenek kegyeletjei nem járnak többé a földön, ilyesmire nem volt példa. A vasárnapi ezüstlakodalom csak paralell volna a főboldogságnak, kedves epizódja a fényes életnek. E harmonikus élet csuespontján esztétikai gyönyörrel és igaz szeretettel köszönt hűséges képviselőtársad, bámulód

Rákosi Viktor.

Thaly a függetlenségi körben.

A ma kezdődő nagyszabású Thaly Kálmán-ünnep első sorban a függetlenségi párt ünnepe. Thaly debreceni képviselőségének 25 éves évfordulóját ünnepeljük. E 25 év alatt mindig a függetlenségi párt választotta őt képviselőjéül, Thaly Kálmán pedig mindig a függetlenségi párt egyik vezér harcosa volt. Az ő politikai szereplése, amelyet most ünnepeünk, a 48-as eszmékkel elválaszthatlanul összeforrt.

Az ünnep fényét nagyban emeli az a körülmény, hogy képviselővé választásának negyedszázadán Thaly Kálmán az egész debreceni társadalmat a függetlenségi párt táborában találja. Ha tehát Debrecen lakossága most politikai jellegű ünnepet ül, akkor tulajdonképpen a függetlenségi párt ünnepe. Thaly Kálmán büszkeséggel látja, hogy az ő működése nem volt hiába való. Kedves városában ma nincs az ő pártján kívül más nemzeti alapon álló politikai párt, amint-hogy mai viszonyaink között, az új nemzeti harcra készülődés és szervezkedés korszaká-

BILKEI ÉS RADOVÁNOVICS

cs ödtömegéhez leltározott összes áruk u. m.: festmények, szentképek, tájképek, történelmi képek, keretek stb. Nyugoti-utca 38. szám alatt rendkívül olcsó árban elárussítanak.

— Az árusítás május 16-tól naponta délelőtt 9-12 és délután 3-5 óráig folyik. —

ban a függetlenségi párton kívül más párt-nak létjogosultsága sincs.

Ez a természetes magyarázata és oka annak, hogy mostani ünnepünk nem kifejezetten a függetlenségi párt ünnepe. De mi sem természetesebb, minthogy a negyedszázados évforduló alkalmával a függetlenségi párt szervezetének külön is ki kell nyilvánítania a maga érzelmeit.

E célból 27-ikén, hétfőn délután 5 órakor a függetlenségi kör helyiségében Thaly ünneplésére gyűlnek a párt tagjai.

Az üdvözlő beszédet a párt nevében: Márton Imre pártelnök, a kör nevében: B. Nagy János körelnök, az I. kerületi választók nevében: Jeney Miklós fogja tartani, mely után Thaly válaszol.

Kell-e felhívunk párthiveinket, hogy ünnepünkre teljes számmal jöjjenek el?

Minden egyes függetlenségi párttag kötelességének fogja tartani a megjelenést.

A két napos ünneplésnek az lesz utolsó mozzanata. Mi közénk nem mint vendég jön Thaly Kálmán. Mi közöttünk itthon éri magát. A pártkörben rendezendő ünneplés éppen ezért a legnagyobb, legbensőségesebb lesz.

Firczák püspök a polgármesterhez.

Levél a g. kath. templom ügyében.

Az egyházmegye mindent jóváhagy

— május 26.

Firczák Gyula munkácsi görög katolikus püspök, a debreceni gör. kath. templom dolgában, Kovács József polgármesterhez a következő levelet intézte:

Nagyságos Polgármester Ur!

Ujabb és újabb hálára vagyok évről-évre lekötve Debrecen szabad királyi város nemes törvényhatósági bizottsága és tanácsa iránt azon örökké emlékezetes és több alkalommal megnyilvánult kiváló jóakarata, kegyes támogatása és hálára kötelező bököségéért, mellyel nyolc év előtt megalakult debreceni hitközségemnek iskolája, lelkesi lakása és temploma felépítését oly hathatósan elősegíteni méltóztatott.

Örömmel értesültem ottani lelkészem jeletéséből a nemes város törvényhatósági bizottsága folyó év március 2-án tartott 58-3140-1907. bkgy. számú újabb határozatáról, mellyel hitközségem új templomának helyéül a Szentanna-utca végén levő Attila-teret kijelölni, a lelkesi lakás, valamint a két iskola és tanítói lakások elhelyezésére pedig a Szentanna-utcai 51. és 53. számú telkeket adományozni méltóztatott.

Olvasván a nemes város tanácsának folyó év április hónap 4-én hozott 3519-4507-1907. és folyó év április hónap 24-én hozott 5854-1907. számú határozatait, van szerencsém tiszteletteljesen értesíteni Nagyságodat, hogy a nemes város törvényhatósági bizottságának 58-3140-1907. bkgy. számú határozatához hozzájárulásomat készséggel nyilvánítom és azt a munkácsi egyházmegyei főhatóság részéről el fogadom.

Ismétlen hálás köszönetemnek adva kifejezést, kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítása mellett vagyok

Ungváron, 1907. évi május hóban — Nagyságodnak

alázatos szolgája

Firczák Gyula,

munkácsi püspök.

A hajduk Bocskay-ünnepe.

A szoborbizottság.

— május 26.

(Saját tudósítónktól.) Mához egy héttel országra szóló ünnepe lesz Hajduböszörmény városának, de általában az egész Hajduságnak: valahai nagy fejedelmünknek, kegyes pátrónusunknak, imádott hadvezérünknek gyönyörű szobráról ekkor fog lehellni a lepel.

A Bocskay-szoborbizottság tegnap délelőtt Kovács Gyula alispán elnökle mellett ülést tartott, melyen több rendbeli érdekes intézkedést tett.

A bizottság 2400 koronát utalt ki a szoboralap terhére azon célból, hogy a fejedelmünk szoborművét vasráccsal vegyék körül.

Az ünnep egy számát a hajduböszörményi, hajduszoboszló és hajdunánási dalárdák fogják betölteni, s közreműködik az ünnepben a debreceni vasuti munkások Egyetértés zenekara is. E vendégegyletek fogadtatási s ellátási költségeinek fedezésére a böszörményi dalegylet 600 koronát kért a bizottságtól.

A kért összeget kiutalták.

Hajduszoboszló város bejelentette, hogy küldöttsége a város zászlaja alatt vonul be az ünnepre. A vármegye zászlaját, mely három napig lesz kint, Magyar Gábor vm. törvényhatósági bizottsági tag viszi ki tartja az ünnepben a szobor baloldalánál. A szobor leplét szombaton szállítják ki Böszörménybe.

A szoborra Hajdúvármegye tisztikara s közönsége külön-külön helyeznek koszorút.

A 2-án délben tartandó bankett 2 órakor fog kezdődni. Hivatalos tisztelet *Weszprémi* Zoltán főispán, Kovács Gyula alispán és Somossy Béla hajduböszörményi polgármester mondanak.

Az elefánt és a rendőrség.

Eljárás Villandék ellen.

Egy összetört kut miatt.

— május 26.

(Saját tudósítónktól.) Nem mindennapi körülményekkel és előzményekkel bővelkedő eljárást tett folyamatba a belvárosi rendőrkapitányság tegnap Villand testvérek cirkusztulajdonosok ellen.

Az eljárásban kártérítésről van szó, melyet a Villandok kötelesek fizetni majd a városnak azért, mert a cirkusz egyik elefántja a hatvan-utcai közkutat szétrombolta.

Az érdekes eset a cirkusz távozása alkalmával történt. Ugyanis a közönséget oly hosszú ideig szórakoztató négy hatalmas elefántot a távozás napján az indulás előtt, minthogy istállójuk már szét volt szedve — a hatvan-utcai kuthoz hajtotta a személyzet itatási telet.

Az elefántok teljesen nyugodtan viselkedtek, azonban egyikük mégis — talán az utca szokatlan zajától, vagy a nap perzselő melegétől — hirtelen megvadult és még mielőtt a személyzet lecsillapíthatta vagy megakadályozhatta volna, hatalmas ormányával lecsapott a kutra. Az óriási ütés következtében a kut kerékajtója nyomban levált, azonkívül a többi alkatrész is annyira megrongálódott, hogy a kut teljesen használhatatlenné vált.

A megvadult elefántot aztán csak nagynehezen tudták lecsillapítani és ezer szerencse, hogy emberéletben nem tett kárt.

Másnap ugyan a kutat helyreállították,

de a helyreállítás költségének behajtása iránt, mint mondtuk, a rendőrhatalóság eljárást indított a Villand cirkusz ellen, mely most Nagyváradon tartja előadásait.

Egy urnó szerencsétlensége.

özv. Király Ferencné balesete.

Kiesett a kocsiából.

— május 26.

(Saját tudósítónktól.) Sajnálatos baleset érte a város előkelő hölgy társadalmának egyik általános tiszteletnek örvendő tagját özv. Király Ferencné, a volt országgyűlési képviselőnek nejét.

Szerencsére ugyanazon véletlen, mely előidézte a szerencsétlenséget, meggátolta azt, hogy a balesetnek komolyabb és súlyosabb következményei legyenek.

Az esetről tudósítónk a következőket jelenti.

özv. Király Ferencné, Debrecen néha országgyűlési képviselőjének özvegye tegnap délelőtt leányának, Geréby Pálné Deák Ferenc-utcai lakásáról a 20. számú bérkocsin a Csáthy-féle könyvkereskedésbe hajtattott, hol valami bevásárlásokat akart eszközölni.

Utközben történt a szerencsétlenség. Ugyanis mikor a Piac-utca, a Dréher sör-csarnok előtt a kocsin haladt, a lovak a közeledő kisvonat robogásától és csilingelésétől megriadva, oly erővel rántották tova az uttest egyik oldalán amugy is meglehetősen oldalt hajtó bérkocsit, hogy a bentülő Király Ferencné kibukott a kocsiából.

Az urnó a kövezetre esett és különösen arcán és fején szenvedett erős sérüléseket, melyek azonban nem veszedelmesek.

A balesetnek szemtanúja volt dr. Szalay Béla orvos is, ki nyomban a veszedelemben forgó urnó segélyére sietett és pár perc alatt a vérző sérüléseket bekötözve, az izgalomtól és a szenvedett sérülésektől elalélt Király Ferencné kocsin leányának, Geréby Pálné Deák Ferenc-utcai lakására szállította, hol most a leg gondosabb gyógykezelésben részesül. Felépülése, kezelőorvosai véleménye szerint pár hét múlva következik be.

Az eset a Piac-utca éppen akkor posztoló rendőr jelentése alapján tudomására jutott a rendőrségnek is, mely vizsgálatot indított, hogy terheli-e felelősség a kocsist a szerencsétlenségért.

Forró vízbe esett gyermek.

Szerencsétlenség a téglagyárban.

— május 25.

(Saját tudósítónktól.) Megdöbbentő szerencsétlenség történt tegnap a Berger és Horvát-féle téglagyár egyik munkáslakásában. A szerencsétlenség áldozata egy kis öt éves gyermek, aki szüleinek gondatlanságából most élethalál között lebeg.

A rémes részletekkel bíró szerencsétlenség a téglagyár egyik alkalmazottjának Koszó Pál családjában történt. A családapa a kora reggeli órákban már munkába ment, otthon hagyva feleségét gyermekeivel. Mig az asszony az udvaron foglalatzkodott, történt a szerencsétlenség.

Kis gyermekük, az öt éves Koszó Pál a tüzhely körül játszadozott, hol pedig egy forró vízzel telt edény volt elhelyezve. A fiúcska véletlenül felborította az edényt, amelynek égető viztartalma előntötte a nagy fájdalomtól a földre zuhant gyermek testét, ki rémes sikoltozásban tört ki. A segélykiáltásokra kirohant az anya és nyomban segít-

Nyelviskola. Felnöttek oktatása. Széchenyi-u. 19.

Német-, francia-, angol- társalgó- és irodalmi nyelv.

Hivatalos órák egész délután.

ségére sietett az akkor már eszméletlen állapotban fetregő gyermekének.

Később orvost is hívtak a borzalmasan súlyos égési sebeket szenvedett gyerekekhez. Dr. Széll Kálmán mindent elkövetett, de a szerencsétlen fiucska aligha lesz megmenthető az életnek.

Dr. Széll tegnap délután megjelent a rendőrségen, hol Mile Pál rendőrfogalmazónak megette a jelentést a szerencsétlenségről.

A rendőrség megindította a vizsgálatot a gondatlan szülők ellen.

Hírek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi oszarnok... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ..

Utazó zsebmetszők a vonaton.

Kifosztott kivándorló.

Letartóztatás a püspökladányi állomáson.

— május 26.

(Saját tudósítónktól.) Az utazó zsebmetszők úgy látszik Hajdumegyére tették át zsebmetszési műveleteik bázisát. Tegnap is egy veszedelmes bünszövetkezetet adott egy vakmerő zsebtolvajlás a csendőrség kezébe. A zsebtolvajok egyikét sikerült is elfogni, míg a többiek azonban megugrottak.

Mergyi Akasza tót származású pékmester Besztercebányáról akart Amerikába kivándorolni. Minden szükséges okmánya, utlevele meg volt és tegnapelőtt vonatra ült, hogy a fumei Cunard Liné társaság hajóján Amerikába vitorlázzon. Tegnap reggel ért Mergyi Püspökladányra. Itten négy öt urias kinézésű ember szállt fel a kocsiba, kik közül az egyik, mikor Mergyi kissé szunyókálni kezdett, az előre kiszemelt áldozat zsebéből nagy ügyességgel kiemelte pénztárcáját, melyben a szerencsétlen ember összes megtakarított pénze, 360 korona volt.

Mergyi azonban észrevette a lopást és lármát csapott. A vonat ekkor még nem indult el. Az utasok között nagy rémület keletkezett. Hamarosan ott termett a püspökladányi állomáson posztoló csendőr is. Ekkorára azonban a zsebmetszők közül csak egyet találhattak a kocsiban azt, melyiket a megkárosított ember a lopás pillanatában nyakon ragadott.

A csendőrök nyomban letartóztatták és vallatásra fogták. Ekkor derült ki, hogy a vakmerő tettes nem más mint Kiss János többször büntetett zsebmetsző. A pénzt azonban ekkor már nem találták nála, valószínűleg a lopás pillanatában társainak átadta, hogy bizonyítékot ne találjanak nála. Különben a csendőrök is teljes tudatában voltak e régi zsebmetsző fogásnak és Kiss Jánost nyomban letartóztatták és bekísérték a debreceni ügyésszég fogházába.

Hoffmann József központi vizsgálóbíró a legszélesebb körű vizsgálatot tette folyamatba. Kihallgatta Kiss Jánost, aki azonban mindent tagad. Éppen ezért erőyes nyomozás folyik büntársainak felderítésére.

Veszett kutyák garázdálkodása.

A külsőségek veszedelme.

Megmárt emberek.

— május 26.

(Saját tudósítónktól.) Mostanság a város külsőségeinek állandó veszedelmét képezi a veszett kutyák garázdálkodása, mely a jelentégi meleg napokban még fokozottabb mértékben léphet fel. — Csak nem rég a Csapókerben garázdálkodtak veszett kutyák oly mértékben, hogy az ottani összes kutyákat ki kellett irtani és most hasonló körülményekkel bíró lépett fel ez a veszedelem a város többi külsőségein is.

A homokkertben már áldozata is van a veszett kutyák garázdálkodásának. Itt Szekeres Jánosné ottani lakost harapta meg egy veszedelmesen lévő kutya. A megmárt asszonyt rendőrorvosi vélemény alapján beszállította a hatóság a Pasteur intézetbe megfelelő gyógykezelés végett. A mezőrendőrkapitányság Hosszu Vazul állatorvos vizsgálata után a nyolcadik állategészségügyi körzetben, melybe tartozik a Homokkert — a kutyákra zárlatot rendelt el. Ha ez az óvintézkedés sem használ és további veszett eb marások fordulnak elő, úgy itt is minden valószínűség szerint elrendelik a kutyák kiirtását.

A másik eset az Ujföldön történt. Itt azonban eddig csak részlegesen tört ki a veszedelem, mely azonban már szintén áldozatot kívánt. Balogl János 11 éves fiút maratt meg veszett kutyák, amelyeknek kiirtását el is rendelték. A megmárt gyermeket szintén felszállították a Pasteur intézetbe. További intézkedés mindkét helyen a veszedelem fejleményeitől függ.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Az ev. ref. templomokban az istentiszteletek sorrendje a következő: a Nagytemplomban Szarka Boldizsár segédlelkész, a Kistemplomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, a Kossuth-utcai templomban Létei Menyhért segédlelkész, az Ispótyai templomban Szele György lelkész, a Csapókeri imaházban Kovács János népiskolai felügyelő, a Homokkertben Miszti Mihály szénior, a Szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki lelkész. A rom. kath. templomban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak: Reggel 6 órakor miséznek Nyári Ignác, 7 órakor dr. Kovács István, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgimnáziumi ifjuság részére, 9 órakor az ünnepi nagymiséét Gróf Ferenc prépost, plébános végzi segédlettel, utána ugyanó prédikál, háromnegyed 11 órakor a Svetits zárda és az elemi iskolák növendékei szent miséje, melyet Molnár K. Dezső helyettes iskolai igazgató mond; fél 12 órakor Barabás György miséznek. Délután 3 órakor ünnepélyes vesernye, fél 6 órakor rózsafüzér, 6 órakor szent beszéd és lytánia. Folyó hó 30-án, urnapján, az ünnepélyes nagy mise 8 órakor lesz, utána körmenet, prédikáció, a többi mint rendszeren. Az ágost. hitvallású ev. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

— **Személyi hírek.** Bodola Gyula műegyetemi tanár Debrecenbe érkezett. — Hardegg Ferenc gróf, főrendiházi tag két nappal itt időzés után elutazott Debrecenből.

— **A kamara és az asztalos sztrájk.** Tegnapi számunkban jelentettük, hogy a kereskedelemi és iparkamara az asztalos sztrájk ügyében felvette a békítési tárgyalásokat a munkaadók és munkások között. E tárgyalásokat az illetékes körök valamint a harcban álló felek bevonásával tegnap délután már meg is kezdték. Eredmény ugyan még nincs, de a tárgyalásokon kifejezésre jutott,

hogy mindkétfélen nagy a békülési halandóság. Eren az új alapon folytatódnak majd a békítési kísérletek, melyek bizonyára teljes eredményhez és sikerhez fognak vezetni, így az áldatlan 12 hét óta tartó sztrájk minden valószínűség szerint meg fog szünni és újra helyre áll a béke, amelynek áldásait különben a sztrájkolóknak csak egy hanyada fogja élvezni, amennyiben mint ismeretes sok asztalos munkás eltávozott a hosszú sztrájk hatása alatt Debrecenből.

— **A debrecen—nagyvárad vasut.** A debrecen—nagyvárad közvetlen vasutösszeköttetés közigazgatási bejárása tegnap véget ért. A bizottság Nagyváradon, Biharmegye székházában tartotta utolsó ülését, melyen a biharmegyei törvényhatóságot Miskolczi Ferenc alispán képviselte. Az engedményes és az alapítók még ez év őszén megkezdik a vasut kiépítését, ha a számításba vett hozzájárulási összeget az érdekelt városoktól és községektől megkapják.

— **Hírek a debreceni iparkamarából.** Az OMKE Budapesten, ma, vasárnap tartja közgyűlését s ezt megelőzőleg, tegnap délután igazgatósági értekezletet tartott. A kamara részéről a gyűlésekre Szávay titkár utazott fel. — A győri kamara székházavató ünnepe szerdán, május 29-én folyik le, az összes kamarák részvételével. A debreceni kamarát az elnökség tagjai képviselik, a titkárral és segédtitkárral. — A kamara évi jelentésének első része elkészült és nyomás alatt áll. — Kivándorlási szakértekezletre hívta össze a magyar gyár-iparosok szövetsége az összes kamarákat június 26-ra. A kamara Rédei segédtitkár, mint referenst, bizta meg a képvisellel. — Szakértekezletek voltak a heten soron a kamarában. Közülök fontosságával kivált az asztalos-sztrájk ügyében tartott értekezlet, melyen dr. Rác fogalmazó volt az előadó; az értekezletből kifolyólag, a kamara kísérletet tesz, hogy a rendkívül elmérgesedett és mindkét félre pusztító sztrájkot, mind a két félre teljes méltányossággal megoldhassa. Az egyeztetések ez időszertint folynak és azok elé, tekintve azok elfogulatlan, szakszerű vezetését, mindkét fél teljes bizalommal nézhet.

— **Menyasszonyok, vőlegények.** Az elmúlt héten a következő párok jegyezték el magukat a helybeli anyakönyvi hivatalban: Nagy Antal Székely Ilonával, Fűsi Gábor Párvy Annával, Dr. Nyiry Ernő Láng Saroltával, Polgár Sándor L. Mocsár Juliánával, Simák László Kiss Juliánával, Papp Balázs Izsa Rozáliával, Szép Odón Molnár Piroskával.

— **A Debreceni Torna-Egyesület** által Nagyváradra és a Bóditóhoz rendezett kiránduláson Ruzicska Gyula gyönyörű felvételeket csinált, melyek a nagyérdemi Edison Villamos Színházban folyó hó 26-tól, azaz vasárnaptól kezdve 3 napig az 5 és 7 órakor kezdődő előadásokon lesznek bemutatva.

— **Vendégek a Bocskay-ünnepen.** Ifjabb Zichy Géza gróf földbirtokos, Gajzágó Béla kir. ítélőtáblai tanácselnök és Kölcsey Sándor kir. ítélőtáblai bíró (a kir. tábla képviselőjében), Eisenmann Oszkár h. pénzügyigazgató s Dienes Barna társulati igazgató bejelentették, hogy a bősörményi Bocskay-szobor leleplezési ünnepén részt vesznek.

— **Népesedés.** Az elmúlt héten a város területén 60 születési eset történt, ebből 31 fiú és 29 leány.

— **A hőség áldozatai.** A nagy nyári rekkenő hőség alig hogy beköszöntött máris áldozatot követelt, habár nem valami súlyos mértékben. Tegnap például két olyan eset történt, mely minden bizonyos a nagy hőség számlájára kell írunk. Nagy mértékben fellépő, erős orvászésekről van ugyanis szó, de

amelyek később már oly veszedelmes jellegűt öltöttek, hogy az áldozatok életbemarádásához kevés a remény. A mentők tegnap délelőtt Hauber Józsefnét Cegled utca 11 sz. alatti és Kőmives Antalnét Borecsényi-utca 89. szám alatti lakost a kórházba szállították. Az előzetes orvosi vélemény szerint mindkét asszony a nagy hőségtől oly nagy mérvű orvérést kapott, hogy intenzívebb gyógykezelés végett a kórházba kellett őket szállítani.

— **Állatbetegségek mindenfelé.** Az utóbbi napokban a környéken mindenfelé veszedelmes mértékben lépett fel a legkülönbözőbb állatbetegség. Poroszlón a marhák között száj és körömfájás lépett fel oly erős mérvben, hogy az ottani vásárra a hasított körmű állatok felhajtását eltiltotta. Mátán, tehát az első számú állategészségügyi körzetben sertésvész lépett fel. A körzet bezárattott.

— **Uj postaügynökség.** A nagyváradai postagazgatóság az ohatkós—tiszapolgári vonalon fekvő Folyáson június 1-től kezdődőleg postaügynökséget állít fel. Az új ügynökség kézbesítési köre Basa, Bányahalom, Bivalyhalom, Fövényeshát, Folyás Delihát, Kis- és Nagybagota, Lapóhát, Nagyszög, Örményszeg és Verebes tanyákra terjed ki.

— **Házasságok.** A helybeli anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten házasságot kötöttek: Papp Gyula ev. ref.—Hegedűs Jolán ev. ref., Spós András ev. ref.—Kovács Mária ev. ref., Arva László ev. ref.—Török Mária ev. ref., Almási István ágostai evang.—Koszorús Erzsébet ev. ref., Kerékgyártó Mihály ev. ref.—Takács Juliánna ev. ref., Barta Mihály ev. ref.—Szabó Mária ev. ref., Steiner Izidor izr.—Ullman Eszter izr., Szondi József ev. ref.—Tóth Zsuzsanna ev. ref., Seres József ev. ref.—Nagy Róza ev. ref., Szakál Péter ev. ref.—Somogyi Zsuzsanna ev. ref., Fischer Béla izr.—Fischer Eszter izr., Szőke Dániel ev. ref.—Muzsai Margit r. kath., Sziklay Gyula ág. evang.—Szemerédy Katalin r. kath., Sági Bálint ev. ref.—Karászi Juliánna ev. ref.

— **Agyonmarta a kutya.** Tegnap este a Salétrom laktanya mellett szüleihez igyekvő Nagy István 12 éves gyermekét egy nagy kutya megtámadta és annyira összemarta, hogy a szerencsétlen gyermek a földre rogyott. Ugy találtak rá a járókelők, kik értesítették a mentőket, kit beszállították a súlyos marási sebekkel borított gyermeket a kórházba. A fiúcska állapota igen súlyos, holnap megfogják vizsgálni, hogy a marások nem-e veszett kutyától származnak. Ez az újabb eset különben igazolja a lapunk más helyén elmondottak, hogy a külsőségeken a veszett kutyák valósággal garázdálkodnak.

— **Az ügyvéd tolvaja.** Dr. Weisz József ügyvéd Arany János-utca 2. szám alatti lakos jelentést tett a rendőrségen, hogy e hó 23-án éjjel szekrényéből egy hat éles golyóra töltött 50 korona értékű revolverét ismeretlen tettes ellopta. Nyomozás indult meg.

— **Meglopott fogházfelügyelő.** Az tény, hogy a betörők és rablók nem válogatják a személyeket, hogy kiknél kíséreljenek meg rablást vagy betörést. A múlt napokban például egy fogházfelügyelő, Szilágyi István Kerekes-telepen levő lakásán törtek be ismeretlen tettesek és hatvan korona értékű élelmiszereket raboltak el. A csendőrség részéről Szabó örsvezető Bikfalvy rendőrbiztossal napokon keresztül nyomoztak a vakmerő tettesek után, kik a betörést oly módon követték el, hogy az élelmiszeres kamarán levő ablakot valósággal kivették, majd pedig oly ügyesen visszahelyezték, hogy a betörésnek külső nyoma nem látszott. A vakmerő rablókat vegre tegnap Nemes Kálmán és felesége ottani lakosok

személyében sikerült kinyomozni. A tettesek már több betöréses lopásért voltak büntetve. Az eljárás folyik.

— **Sámy Béláné halála.** Debrecen uritársaságának egyik legtiszteltebb urnője, Sámy Béla biztosító társasági tisztviselő neje tegnap meghalt. A mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki: Fájdalommal tudatjuk a legjobb feleségnek, anyának, nagyanyának Sámy Béláné született Moll Izabellának folyó hó 25-én reggel 9 órakor, életének 43-ik, boldog házasságának 25 ik évében, párnapi szenvedés után történt csendes kimúltát. Drága halottunk hült tetemei folyó hó 27-én délután 5 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Batthyány-utca 17. számú házuknál tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra tételni. Debrecen, 1907. évi május hó 25. Béke poraira! Bánatos férje: Sámy Béla, Gyermekai: Dr. Sámy László jegyeseivel Szabó Gizellával, Sámy Viola férjével dr. Varga Kálmánnal. Unokái: Varga Gabriella, Varga Béla. — A temetést Gebauer K. temetkezési intézete (Kossuth-utca, Városház-épület) rendezi.

— **Temérdék** sok és szebbnél-szebb új kép érkezett a nagyerdei Edison Villamos Színház részére, melyek a mai Népünnepélyen lesznek bemutatva, minden órán. Az előadások már d. u. 2 órakor kezdődnek és minden óra más, illetve gazdag, változatos műsorral fog tartatni este 11 óráig. — Mesés olvasó helyárák lehetővé teszik, hogy a legszegényebb ember is megtekintheti a remek előadásokat. Annyival is inkább, miután a tisztja jövedelem fele jótékony célra megy, ajánljuk minél tömegesebb látogatásra.

— **Csak rövid ideig tart** már Piac-utca 24. szám alatt — a Darvas-féle csődtömeg elárúsítása. — Potom árban lesznek eladva blousok, felöltők, alsó szoknyák napernyők. A teljes berendezés eladó.

— **Olcsó és szép legyezők** Mentzénél Kossuth-utca 4. sz.

— **KOMÁROMI M.** hangszerülete Piac-utca 63. szám alatt feloszlik. Engedélyezett végkiárulás. Zongora, cimbalom és az összes hangszerek még saját áron alól is eladatnak, részletfizetésre is. Ragadja meg mindenki e ritka alkalmat. Az üzlet áthelyeztetik Budapestre. Fióközlet Szegeden.

Uti készletek, kézi bőröndök női kézi táskák, pénz-, szivar- és cigarettatárcák a legjobb kivitelben Mentze áruházában, Kossuth-utca 4. szám.

BERENCS JÓZSEF

utólérhetetlen gyógyhatású, kezdődő vakbélgyulladásnál. 15

Meggyilkoltak egy családot.

Kegyetlen rablók.

— Express tudósítás. —

— május 25.

(Saját tudósítónktól.) Szomorú fényt vet Temesvár közbiztonsági állapotára az a sok rablás, melyekkel eddig még ismeretlen tettesek tartják rémületben a város lakosságát.

A rablások alkalmával, ha a rablók csak a legkisebb ellenállásra is találják, irgalom nélkül megölik a rendesen védtelen áldozatokat.

Rövid két hét leforgása alatt ma történt a harmadik rablógyilkosság.

A rablók Bill Károly városi vámszedő lakására törtek be ma reggel. Bill Károlynak csak neje és két kis leánya volt odahaza.

A rablók pénzt követeltek Bill-nétől, de ő kérésük teljesítése helyett segítségért kiáltott.

Erre a rablók Billnét és 8 hónapos Annuska nevű leányát 6 revolverlövessel, a 3 éves Mariskát pedig több késszurással megölték.

Borzalmas munkájuk után feltörték a szekrényeket, ahonnan 300 korona készpénzt s egy takarékpénztári könyvecskét raboltak el.

A rendőrség, a környékbeli csendőrséggel karöltve, a legszélesebb körű nyomozást indította meg a megugrott rablók kézrekerítése iránt.

LEGSZEBB KALAPOK FEKETENEL

Távirat és telefon.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, május 25. Wekerle Sándor miniszterelnök hetfőn Bécsbe utazik, hogy bemutassa a királynak a koronázási jubileum alkalmával rendezendő ünnepségek programját. Ez alkalommal Wekerle a kiegyezési kérdésében az osztrák miniszterelnökkel is tárgyalni fog.

A horvát képviselők értekezlete.

Budapest, május 25. A horvát képviselők ma délutáni értekezletén, melyen a délelőtti kormánytanácskozások kerültek tárgyalás alá, a szónokok erősen támadták Josipovich horvát minisztert.

Tengerész növendékek sztrájkja.

Lussinpiccolo, május 25. A tengerészeti iskola növendékei ma délelőtt sztrájkba léptek s elhagyták az iskola helyiségeit. A sztrájk oka az, hogy egyik társukat kizárták az iskolából azért, mert részt vett a horvátok olasz ellenes tüntetéseiben.

Váltóhamisító darabont főispán.

Szatmárnémeti, május 25. Szatmármege volt darabont főispánját, Vojnákovits Sándort akit ez állásra Fehérváry nevezett ki, ma egy 7000 koronás váltóhamisítás miatt a rendőrség letartóztatta. Vojnákovics nyugalmazott miniszteri tanácsos.

A közlekedési bizottság ülése.

Budapest, május 25. A képviselőház közlekedési bizottsága ma este ülést tartott — Napirenden a vasuti pragmatika volt, melyet a 30. §-ig le is tárgyaltak. Az ülést kedden folytatják.

Csarnok.**Az örvény szélén.**

— Regény. —

23

Hogy így belemerült gondolataiba, melyek néhány pillanat alatt rohantatták el előtte a képeket, alig hallotta, hogy atyja újra kéri feleletét. Csak mikor megérintette kezével, ocsudott fel.

Végighuzta homlokán kezét, mert a gondolatok tömege elkábitotta, aztán rátekintett atyjára, majd anyjára, aki úgy látszik ezalatt felébredt szenderegésből s félig felülve ágyában, nézte őt.

S mikor ránézett erre a két öreg arera erre a két öreg emberre, kiknek már annyi jótétéményét élvezte, elszoritotta valami fájdalmas hálaérzés a keblét s zokogva borult atyja vállára. Ugy mondogatta:

— Én jó leányod vagyok. Én engedelmes leányod vagyok. Tégy úgy, ahogyan jónak látod. Amit te teszel, az mindig jó. Én nem ellenkezem.

És e mellett csak zokogott és úgy fáj, fáj neki valami, de nem tudta, hogy mi az.

Atyja szeme is könnyes volt. Hőnem tiszta, csillogó könnyek ragyogtak a ráncokon, mint amilyenek az öröm könnyei. És a könnyek alatt csak úgy sugárzott az öreg Berkes tekintete.

Először nem tudott szólni a leányának,

csak mikor szeretetteljesen megtapogatta fejét, mondogatta lassan:

— No, ne sirj, édes leányom. No, ne sirj, te kis bohó...

Margit az éjszaka megint csak nagy sokára tudott elaludni, folyton hánykolódott s ágyát már egészen össze-vissza gyűrte.

Mindig a nap eseménye, azután Eisenstadt, Kemény, szülei arca lebegett előtte.

Gondolatai is zavarosan kavarogtak, úgy, hogy másnap nem tudta volna, hogy tulajdonképpen mit is gondolt.

A testi és lelki hánykolódás éjjel után végre annyira kimerítette, hogy elaludt.

Álmódott is valamit, de az csak folytatása volt a lelki zür-zavarnak.

(Folyt. köv.)

A kiadóhivatalt üzenete.

Első lépés. Sajnáljuk, de hirdetését nem közölhetjük. A 2 korona értékű bélyeget a kiadóhivataltban átveheti.

NYILT-TÉR.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB

Serravallo

Vasas Kina-bora.

Bécsi egészségügyi kiállítás 1906 legmagasabb kitüntetés.

Erősítőszere gyöngéledők, vérszegények és lábók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szere. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata. Kapható:

J. Serravallo-nál

Triesz-Barcola.

A gyógyszertárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fill.
1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

TOURISTA INGÉK
4 ÉS 5
KORONA
FEKETÉNÉL

Kiadja: a „Debreczen” Hirlapkiadó
Vállalat Részvénytársaság.

A Nyakkendő Királynál!

40 %-kal

olcsóbban vásárolhat, mint bárhol.

Uri divat-cikket, kemény, puha szalma és

panama kalapokat,

fehérneműt és utazó bőröndöket

a Nyakkendő királynál

Debreczen, Főposta mellett.

A Nyakkendő Királynál!

Nagyerdei óriási Villamos-színház.

Ma, vasárnap, május 26-án a nép-
ünnepélyen délután 2 órától este
11 óráig jótékonycélu előadások.

Szenzáció!

A kath. gymnasium zászlószentelés ünnepé-
lyének bemutatása óránként. — Óránként
gazdag új műsor! Gyönyörű, tiszta, rezgés-
nélküli új képek! Mulattató és tanulságos
bel- és külföldi felvételek.

Olcsó helyárak: a tiszta jövedelem fele
jótékony célra. I. rendű 50 fillér, II. rendű
30 fillér, III. rendű 20 fillér.

Ezen jótékony cél érdekében minél tö-
megesebb látogatást kér

Suchán Rezső
tulajdonos.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli
gyógyhely, a magyar őr-
masrend tulajdona. Elsőrangú kénés hévízü
gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő,
kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő és
márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos-
viz-fürdők. Ivó és belélegzési kura. 200 kényel-
mes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak.
Prospektus ingyen és bérmentve küld

175 az Igazgatóság.

!!!
Nyavalyafóres!
szüneted,
kérjen iratot,
ingyen és bér-
mentve küldjük
szabad határra,
gyógyszertár által
Majnafrankfur 180

~~~~~

Méhészeknek fontos!!

Az első magyar kereskedelmi méhtepek tulaj-
donosa Kühne Ferencz Budapest, I. ker. Atilla-
u 99. sz. a ajánlja dusan felszerelt raktárát, a
legjobb és legmegfelelőbb raktárakból, melyek
jó anyagból, pontosan, lelkiismeretesen készítik
továbbá mindennemű eszközöket és szerszá-
mokat, amelyeket a méhészkedésekhez kíván-
tatnak, a legjobb minőségben és olcsó ár mellett
elad. Az 1907. évre szóló magyar vagy német
nyelvű gazdagon illusztrált és sok újdonságot
tartalmazó főárjegyzékek „Méhészeti útmutató”-
val együtt ingyen és bérmentve lesznek szét-
küldve ugmint bármilyen utasítások és
tanácsok is kívánatra eszközöltetnek.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**
pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már több
mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek
bizonyult készvényénél, oszónál és meghűléseknél,
bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt
bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üve-
get fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.-
és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. —
Főraktár: Tóth József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerertára az „Aranyországhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szö küldés.

Fáradtság nélkül remekkorom-
fekete fonyt állít elő.

Globin

Schulz részvény társaság
Eger és Lipcse
„Grand Prix”
1904 St. Louisi világi kiállítás

a legjobb és
legfinomabb
CZÍPŐISZIFLOSZER

Puhává és tartóssá teszi
a bőrt.

SZOBRÁNCZ

gyógyfürdő Ungmegyében.

Glaubersós, hideg, kénés, sós viz.
Gyomor- és májbetegek magyar Karlsbadja.
Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Elő-
idény: május hó 15-től június hó 15-ig. Utóidény:
augusztus 16-tól szeptember 15-ig. 30 százalékos ár-
engedménnyel a lakásoknál.
Ezen a maga nemében páratlan gyógyviz, mint
ivógyógyimód biztos segítyt nyújt gyomor- és bél-
bajoknál s alhasi pangásoknál, makacs székreke-
déseknél enyhén, oldólag hat, májbetegségeknél,
epehomok és epekövek oldólag hat. Vértódulások-
nál, szédülések, gutatitési rohamoknál vérvonólag
felszívólag hat, csúszos és kőszvényes bántalmak-
nál e kör okozta erjedési termékekre, elrakódá-
sokra az izületekben azok oldására és kiküszöbölé-
sére hat. Kövérség, szívvelhártyásodás ellen, cukor-
betegségeknél, vesebajásoknál ugy a étkor- mint
a fehérjekivárást gyorsan és kedvezően befolyá-
solja.

Mint fürdő különféle izzadmányokat, daganatokat,
izületi és esontbántalmakat, csontszut kedvezően
osztatja. Görvélykóros daganatok, fekélyek ellen,
méh és méh közötti izzadmányok, hashártyaizzad-
mányok felszívódását elősegíti, a legkülönfélébb
makacs idült bőrbetegségeket ellen bámulatos gyors-
san hat.

Vasuti állomás: az Alföldről és Pest felől jövők-
nek Ungvár, a felvidék és illetve Kassa felől
jövőkeek Nagy-Mihály, honnan kényelmes bér-
kocsikon 1 és fél óra alatt elérhető. Vadászterület
magas vadakra.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára: egy
nagy láda negyven üveggel tizennégy korona, kis
láda 20 üveggel 8 kor. A víz a vasuton szállítási
kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozódások: „Szobráncz
gyógyfürdő igazgatóságának Szobráncz gyógy-
fürdő” címzendők. Posta és távirat állomás hely-
ben. A fürdő igazgató-orsosa: Dr. Russay Gábor
Lajos.

A FÜRDŐ IGAZGATÓSÁG.

Házasság.

25 éves özvegy 240,000 korona vagyonnal
jellemes urral óhajt házasságra lépni. Eljegy-
zés megkivántatik, de nem feltétel. Névtelen
levelek nem vétetnek figyelembe. — „Ideal”
Berlin 7. 428

TÓTH BÉLA GYÓGYSZERTÁR

SÓSBORSZESZ

Ára 45kr.

KESZITIKÉNYE
Gyógyszer a megváráshoz
DEBRECZEN
VÉDJEGY 20. SZ. A

435

SZŐLŐPERMETEZŐK
kerti fecskendők, kerti padok, jégsekré-
nyek, fagyalt-gépek, mosó-, mangorló-,
facsaró-gépek raktára

SESZTINA LAJOSNÁL
Debreczen, Piacz-utca 23.

Egyedül létező újdonság!

Számtalan első díjjal és diszoklevéllel hi-
tuntetve

PÉCSI S. motortelege
BUDAPEST, VI. GYÁR-UTCA 26. SZÁM.

Ajánlja egy cséplőgépet, mint ma omfizmre
leggyorsabb benzinkom-biljait és szívó-
gőzmotorait, melyek bármik r VI. Gyár-utca
26' üzembn láthatók.

Tejes jótállás kitéző cséplésért.

Ezen motorok egyenletes járásnak és bámu-
latos egyszerű szerkezetük folyt-n bármely
legjáratalanabb ember által is azonnal köny-
nyen kezelhetők. Ugyisint itt beszerezhe-
tők bármely gazdasági gépek, úgy mint:
vetőgépek, járgányos cséplőgépek, szeeska és
repavágók, darálók stb. 414

Árjegyzék ingyen! Pontos kiszolgálás!
Olcsó árak részletfizetésre!

„GROOM”

benzinmotoraink és cséplőlocomobiljaink
csodákat művelnek! Csak mi
adunk 3 évi jótállást. Ha Budapestre
jön, nézze meg. Malom és villamvilági-
tásu berendezések, szívógázmotorok, rész-
letfizetés. Árjegyzéket ingyen küld: 161

Zamborszky és Társai
szabad. önműködő motor favágó gépgyár
b. t. Budapest, V., Vigszínház-u. 3. sz.

Az általam leggondosabban összeállított és
tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak
talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ,
mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek
örvend, kapható minden fűszerüzletben, vala-
mint gyógyszerertárban

Ára: egy kis üvegnek 45 kr.
egy nagy üvegnek 90 kr.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek
Használati utasítással ellátott könyvecske
39 minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA
gyógyszertára és illatszer raktára
DEBRECZENBEN, Tisza-palota.

**LOKOMOBILOK, GŐZCSEPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

Ha köszvényben, reumában, ischiásban
●●● szenved, — vegyen egy üveg ●●●

Dr. FLESCHE félé 557

KÖSZVÉNY-SZESZT,

mely csuszit, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható dr. Flech E. M. „Magyar korona” gyógyszerárában, Győr, Baross-ut 24. sz. — Másfél decziliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi” üveg ára 5 kor., 3 kis vagy 2 „Családi” üveg rendelésnél már bérmentve utánvétellel küldjük.

**Bankegyesület Részvénytársaság
DEBRECZEN.**

Van szerencsénk értesíteni, hogy a Bankegyesület Részvénytársaság cég alatt 800,000 korona részvénytőkével alapított pénztárat működését Debreczenben, Piac-utca 72. szám alatti üzleti helyiségeiben megkezdette.

Intézetünk foglalkozni fog a banküzlet összes ágazataival.

Leszámlát váltókat, utalványokat, nyílt számlákon alapuló követeléseket stb.

Törlesztés- és kamatozó kölcsönt nyújt jelzálogi bekebelezés mellett földbirtokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra és árúkra.

Vesz és elad értékpapírokat, érepenzeket stb.

Átvesz tőzsdét megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó- (cheque)-számlára és pénztári jegyekre kamatoztatás céljából.

Bankegyesület Részvénytársaság.

Betegtoló-kocsik

III 393

rokkantak s lábadozók számára. Utazán és szobában való használatra. — szabályozható székpárnák és ágyasztalok, fekvő betegek részére berendezve olvasásra és írásra, hordszékek, szagtalan szobakészletek és bidét-k. Jótállás mellett a legjobb kivitelben, eredeti gyári árak!

KELETI J.

orvos sebész műszer- és kótszergyár

Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nincs többé elgörbült test! (Fontos kérdés néptől hölgyeknek és uraknak!) Ha az én utól nem ért, a legismertebb orvosok által ajánlott Orthopéd-támasztófüzűt használja. Mesésen könnyű és egészséges! Vattázás nélkül elfűzi az egész elgörbülést. Elkorrosodott testnek számára éppenséggel mentőeszköz! Iskolás gyermekeknek a legjobb óvszer! Egyenestartók, mellfűzők, járó- és nyújtó készülékek. Mérték szerinti gyártás és legolcsóbb árak mellett a legmodernebb technikai kivitelben!

Prospektus ingyen!

KELETI J. orvos-sebész műszer- és kótszergyáros Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17. sz.

A KELETI-féle

műlábak és műkezek legjobbak a világon!

Amputáltak! Keleti J. testgyógyászati műintézetében (Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17.) a legolcsóbb gyári árak mellett készit műlábakat és műkezeket amputáltak részére a legkétségteljes technikai kiállítással, járó- és támpékeket stb. A csont felszebése ki van zárva! Elegáns, könnyű viselet! A készülék megfelelő voltáért a cég jó hírneve szavatol! Kérjen leírásokat és képes árjegyzéket ingyen és bérmentve! Személyes megjelenés mérték végett nem ökvetlenül szükséges. — Több évi jótállás! — Szegényeknek nagy ármérséklet.

Uj! Korszakalkotó új találmány! Uj!
Meggzúnt a nagyot hallás! Uj!

Nagyot hallók! Cs. és kir. szab. „HANGFÓGÓ”! A találmány tárgya oly készülék, mely lehetővé teszi, hogy színházakban, hangversenyeknél, felolvasásoknál, prédikációknál stb. a távolabb ülők is az előadást jól hallhassák!

Kérjenek képes árjegyzéket

KELETI J. orvos-sebész műszer- és kótszergyáros Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17. sz.

Igazgatóság:

- Elnök: Gróf Degenfeld Pál nagybirtokos Ifj. bozzai Bozzay Pál birtokos Debreczen
- Téglás. Hajnal Samu nagybérlő Debreczen.
- Alelnök: Geiger Simon kereskedő és föld- Mandel Samu birtokos Kaba.
- birtokos Debreczen. Rosinger Lajos birt. és nagybérlő Debreczen.
- Adler Samu tak.-pénztári igazgató Szoboszló. Stern Péter nagybérlő Ujfehértó.
- Bleyer Mór nagybérlő és birtokos Debreczen. Dr. Lukáts Emil ügyész.
- Ernst Vilmos igazgató.

**Uraknak!!
a leghatásosabb.**

Erősítő szer korai ideggyengülés ellen, továbbá gyomor idegrendszer zavaroknál, szellemi kimerültségeknél s kedély betegeknek. Muiracithin a jelenkor legjobb szere idegbajok ellen. Kapható minden gyógyszerárban. A szer ismertetése mindenkinek díjtalanul és bérmentve rendelkezésére áll.

Handelsgesellschaft Noris Zahn & Cie., Berlin C. 40.

SZENT-LÁSZLÓ (Püspök) GYÓGYFÜRDŐ

Nagyvárad mellett, Kernáts János fürdőbérő kezelése alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsin 3/4 órai távolban. Május, augusztus hónapokban naponta 12, vasárnap és ünnepnapokon 16 vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasúti állomás a fürdőtelepen van.

Az európai hírű 41° C. meleg természetes hévíz javalva van: az ízületek és izmok csuzos bántalmainál, üdült s különösen savas izületi lábaknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál, köszvényél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiásnál); különböző bőrbajoknál, végre női bajoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmak, májbajok és vesekövek esetében. Állandó fürdőorvos: dr. Nagy Ignác.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 1 kor. 20 fill. és 6 kor. között váltakozik. Gyógyterem (Cursalon) hirlapokkal, zengora, könyvtár és tekeasztal. Teraszok szép kilátással. Éttermek, cukráza, sétahelyek a fürdőtelepek és a mellette elterült öserdőben. Az erdőben jó tekepálya és Lawn Tennis. Ot tükörfürdő és három kádfürdőn kívül márfürdők is vannak rendszerezítve. Fürdők 40 fillértől 1 kor. 20 fillérig. Elsőrendű, kiténő állandó zenekar. — Telefonösszeköttetés 487 Nagyváraddal.

Villanyvilágítás. A legszebb kirándulás és szórakoztatási hely. Konyha és vendéglő a bérlő saját kezelése mellett. Prospektust kívánatra küld a fürdőkezelőség.

Konyári sóstó fürdő vendéglő megnyitása!

Van szerencsém a nagy közön-
ség b. tudomására hozni, hogy a
konyári sóstó fürdő vendéglőjét
6 évre kibéreltem és azt a mai kor
igényeinek megfelelően berendeztem.
Kirándulóknak kellemes szórakoztató
hely!!

Izléses magyar konyha!
Tisztán kezelt italok!!
Majálisok rendezését, társas kirán-
dulások kiszolgálását mérsékelt ár-
ban a legfigyelmesebben teljesíték.
Minden törekvésem oda irányul,
hogy a közönség teljes bizalmát
jövőre nézve is kiérdemljem.

B. pártfogást kér
a vendéglős.

Aki Budapestre jön, ide megy!!

Ámor nagykávéház

(ezelőtt: BELICZAY)

Budapest, Nagymező-u. 7. sz.

o o o 349

Tulajdonos: KANZLER GYULA.

o o o

Naponta Toll Árpád és Toll Károly
teljes zenekara

hangversenyez.

Minden idegen nézze meg!!

Világítási berendezés

városok, kastélyok, gyárak,
szállodák, üzletek, malmok és
magánházak részére. Leg-
újabb szabad. és engel.

„L U X“

A etylen gázfejlesztők.

Teljesen veszélytelen.

Villanyvilágítási, és erő-
berendezések. Különlegesség:
önálló kis telepek (electro-
gének).

Csillárok legmodernebb ki-
vitelben, villanyra,
légszuszra és aceténre, nagy
választékban.

Motorok benzinre, gázra
nyersolajra bármil-
lyen célra.

Szerelési cikkek, izzólámpák és egyéb kollékek nagy
raktára.

Költségvetések, tervezetek és árjegyzék kívánatra díj-
talanul.

FEJÉR és SCHMIDT,

Budapest, Eötvös-tér 2. 259

Csőd alatti kiárusulás.

Vb. Pásztor Gyula és Társa cég
csődtömegéhez leltározott vasárunk
a még pár hétig tartó kiárusítás
alatt jóval a becsáron alól nagyban
és kicsinyben is eladatnak.

A tömeggondnok.

355

László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-
ojtásokat, heréléseket, tu-
berkulinozasi eljárásokat,
állatbiztosításokat, állat-
állományok rendszeres
évi felügyeletét, kosmeti-
kai operatiokat.

Debrecen, Csapó-u. 30.

Donogán és Somossy

oéghoz Debreczen, Kistemplombazár
megérkeztek a tavaszi divat

gyönyörű ujdonságai!!

Zsolnai és brassói szövetek.

Angol és Francia divatkelmék.

Bluz selymek. Napernyők. Övek.

Menyasszonyi kelengye. — Kész tehérenemű.

Óriási szőnyegraktár

Saját sajtólásu kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitűlőbb minőségű

„BÓNIO L“

Bejegyzett védjegy.

311

kókuszszirt árusít az Első Magyar Kókuszdió-Olajgyár

„Bóni“ gyártelep és mezőgazdasági r.-t. Nyirbájlör.

Vezérképviselő: Gansl L. és Fla, Nyiregyháza.

Ha köszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyötrik,
használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb köszvényes
vagy csuzos betegségeket, hát- és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szagatását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,

mert hatása gyors s biztos. Mint lob- s daganatoszlító szer is páratlan!

Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, köszvény,
rheuma, ülőidegzésbe (ischiás) ellen feltalált összes szerek között.

I üveg tölgyfa-balzsam ára: I korona 50 fillér.

Kapható:

22

Mihalovits Jenő gyógyszerárában Debreczenben.

VILLAMOS

villágítás, házi és magán telefonok, villanyesengők berendezése és karbantartása (évi bérlet mellett), orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzín és elektromotorok szerelése és javítása, legújanyosabban és legnagyobb szakértelemmel csak **FÖLDES** és **VAGNER** elektro technikai vállalatánál Debreczen Piac-u. 47. sz. alatt eszközölhetők saját nickelőző és galvanizáló-telep. 470

Iroda: Miklós-utca 23. szám.

Telefon 445. szám.

Két fontos kérdés!

1. Hova forduljunk legnagyobb bizalommal, ha bármily kölcsönre van szükségünk?

Felelet!

Klár Andor bankirodájához

Debreczenben, Miklós-utca 23. szám alatt.

2. Miért lehetünk a legnagyobb bizalommal ezen irodához?

FELELET!

a) Mert Klár Andor irodája pontosan, gyorsan, szakértelemmel és biztos sikerrel intézi el az elvállalt ügyeket.

b) Mert csakis olyan ügyet vállal, amit keresztül vihet.

c) Mert elsőrangú összeköttetések felett rendelkezik.

Irodai órák: d. e. 9-12-ig és d. u. 3-5-ig.

Izléses és tartós kivitelű

Cím feliratokat,

festményeket, mázolásokat, szoba-kárpitozásokat, szobafestéseket készít

Zelinger Ede

Debreczen, Darabos-utca 16. sz.

Ó V Á S ! !

A régóta kitűnően bevált **GREENSILL**-féle

SZÁJVIZET

utánozzák! Amelyen e törv. védjegy nincsen, utasítsuk vissza.

Kapható:

minden gyógytárban, drogeriában és jobb illatszerkereskedésben.

471

Premier kerékpárok

elsőrendűek minőségben, utólérhetetlenek árukra nézve. Ausztria—Magyarország egyik legnagyobb gyára. 149

Egyedül kapható:

KESZLER A.-nál Debreczen.

REIHENAU (Alsó-Ausztria) VIZGYÓGYINTÉZET „Rudolfsbad”, Bécestől 1^{1/2} órányira, déliavasut állomása Reichenau-Payerbáth. Teljesen berendezve hydroterópia, villamos kurák, gyógy-gimnasztika, forró gőzkezelés, szénsavas fürdők, villamos fürdők, fenyőfürdők, homokfürdők, fenyő. Idény június 1-től októberig. Június 1-15-ig engedmény. Prospektust küld a fürdőigazgatóság. Orvosi vezető dr. BITTNER M. és egy segédorvos. Tulajdonosok: WAISNIR I. V. örökösei.

RÁCZ HERMAN

„ANGYAL”

drogueria-üzlete ●●●

Debreczen Piacz-utca 42. szám, szemben a Hungária kávéházzal, ajánlja a legmegbízhatóbb minőségben tartott háztartási eikkeit.

Padlólackok Parquette-fényesítők Linoleumlackok

különböző színekben.

„CHRYSANTOLIN”

a legmegbízhatóbb poloska- és rovarirtó szer, mert felülmúlja az összes eddig létező szereket.

Réztisztító folyadék és pomádék. Ezüsttisztító szappanok, folyékony Aranyozók különböző színekben.

„TABACCÓ” és különböző molyporok!

APRÓ HIRDETÉSEK

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Egy házmester, nős, a házhoz, egy másik házmester, nős a kertben, egy bejáróné vagy takarítóné és egy fiúgyerek hétesnek felvétetik Arany János-utca 59. sz. a. 447

Kiadó két szobás lakás augusztus 1-től, hol jelenleg mosóda van. Hatvan-utca 28. szám alatt. 473

Eladó ház. A Csapó-utca 49. sz. ház örök áron eladó. Értekezhetni a tulajdonossal ugyanott.

Permetezéshez legtekélyesebb és legolcsóbb az országban elismert legjobb 10 versenyen első díjjal kitüntetett a Veréb István által Debreczen, I. Szappanos-utca 10. sz. alatt gyártott pót szabadalmazott „S u g á r” permetező. Permetezőket tökéletes javítás és átalakítás végett elfogadok. Arjegyzék ingyen bérmentve. 418

Eladó a Teleky-utca 16. sz. ház hozzá való onódí földjével vagy anélkül. Értekezhetni ugyanott. 469

Osztrák magyar monarchia irásban és képen, 1-20 díszkötésben új, 166 forint helyett csak

65 forint

Harmathy

könyvzetében 52

Füvészkert-utca 14.

Telefon 374.

Könyvjegyzék ingyen.

„VERGÉ” egészségi szívarkahüvely különlegességek olcsón kaphatók.

Villamos világítás,

villámhárítók, villamos házi csengők, házi és magán telefonok, berendezések és javítások. Évi jókarban tartási bérlet. Szakszerűen és olcsón mindenféle villamos felszerelési anyagok, gyógyászati műszerek és kerékpár alkatrészek raktára. Készít és javít a legkomplikáltabb munkákat. 128

FÖLDVÁRI L.,

„Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat.” Kossuth-utca 1.

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

Lapelárusítók, fiúk, asszonyok, férfiak újságárusításra felvétetnek a „DEBRECZEN” kiadóhivatalában Arany János-utca 2. szám.

14—16 éves

kifutó fiúk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).

Napernyők

óriási választékban és feltűnő

olcsó árak mellett

Bosznay J. és Társa

divatruházába

Debreczen, Kossuth-utca 5.

A cégünknel vásárolt ernyők huzatát, ha egy vagy két év alatt elszakad, teljesen díjtalanul ujjonnan behuzatjuk

Köszvény!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendelni betegjeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszer. egy nagy üveg 2 k. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utóvéttel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

Debreczen.

Esuz!

SZÖNYEGEK

jutta, spárga, hollandi, kiddomünster, tapesztry, veloux, futó- és szalonszőnyegek minden nagyságban, torontáli szőnyegek, díványterítők, — bútorszőnyegek és oreppek, viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy- és asztalterítők szövet- és csipkefüggönyök, stórok

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyegáruháza

DEBRECZEN,

Rózsa-utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.

VÁSZONÁRU

fehérneműek, valamint sifonok és paplanlepedő-vásznak, virágos és csikos csinvatok, damaszt étkező- és aszúr kávésterítékek, damaszt- és frottír törölközők, törölőkendők, és nankingok, valamint kész női fehérneműek és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Női ruha divatvásznakból

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kétfestő voalok, cosmanoni savannak, judish foulard, Batist, Atlas, Satin, 120 cm. széles sima színes francia batistok, angol zefírek, szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és bluzok

himzett batistban, vászonban és pongés selyemben

KÉSZ FEHÉRNEMŰEK

vászon, sifon és batist női ingek, nadrágok, hálóköntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész ágyszőnyeg, selyem, lüster és cloth alsó szoknyák, karton, kasmir és selyem paplanok, matrázok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divatszobkendők

BRASSÓI SZÖVET

férfi és gyermek ruhákra, valamint angol férfi ruhaszővetek, tennis kelmék, nyári mosó szövetek, hozzávaló béléсарuk, turista ingek

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ruhaszővet.

Mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Napernyők!

francia P. D. jegyű fűzők, arczfátyol, divatvők, csipke- és selyemsálók, batist- és csipkegallérok, nyakkendők, keztük, gyöngy- és bőr divattáskák, csipke-szalag-, selymekendők

legolcsóbb szabott árban.

Harisnyák nők, férfiak

gyermekek részére állandó nagy választékban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyegáruháza

DEBRECZEN,

Rózsa-utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.